

VILÁG OSSZÁG

Kolozsvár
1946 március 25

Szerkesztőbizottság: **BENEDEK MARCELL, KACSÓ SÁNDOR, KÓS KAROLY**
Felelős szerkesztő: **BALOGH EDGAR**

Hétfő
III. évfolyam, 67. szám

Bátosi jelentés

Írta: **Asztalos István**

Már egy évek óta Bátosról, mint egy harc-téri helyszínről. És nem véletlenül. Batos-t én fokmérőnek tekintem a demokrácia mostani és nehéz harcában. Mert itt nemcsak a 600 székely családról van szó, hanem a Batos környéki és 600-nál is több román család szellemének helyes, vagy helytelen irányba való kialakulásáról. És hogy a kettő közül melyik irányba fog ez a szellem kialakulni, ezért nem azokat a román családokat terhelni majd a felelősség.

Jelentésemet sajnos ott kell kezdenem, ahol a legutóbbi Bátosról írt cikkemet abbahagytam: „Hármas tagú ODA-bizottság ment Bukarestbe, hogy a székely települtek már egy és fél éve megoldatlan ügyét végre is az igazságnak megfelelően rendezzék.”

Bukarestben maga Luka László, az ODA főtitkára vette kezébe a dolgot. Erőlyével el is érte, hogy miniszteri határozattal végre is kimondatott, hogy a Batosra telepített földműveseknek, akár rendezett, akár rendezetlen települtek, de föld jár, onnan ők ki nem tehetők, joguk van dolgozni és megélni ott két kezük munkája után. Batos község legelője pedig a bátosiaké. Azt a jogtalanul használó Monor községbeliek vissza kell adják Batosnak. Tehát minden meg volt abban a miniszteri határozatban, ami a Batosra telepített székelyeket végre is megnyugtatta.

Ezt a miniszteri utasítást aztán egy minden telepes faluba kiszálló különleges bizottság élén egy inspektor fel is olvasta a falvak letelepített lakosai előtt. A baj azot az volt, hogy nemcsak ezt a határozatot olvasta fel és nemcsak egyetlen falu lakossága előtt. Hogy kik és miért tették, nem tudni, de tény az, hogy az összes környékbeli román falvak lakosait Batosra dobolták azzal, hogy: ahinek föld kell, az menjen Batosra. Így aztán össze is gyűltek Batoson aznap Monor, Répa, Szakál község lakói, ezernél is többen. Az inspektor pedig úgy tett eleget a rendelkezésnek, hogy az iskola egyik terében, a kevesebb számu összegyűlték előtt felolvasta a miniszteri utasítást, aztán pedig kiment az iskola előtt nagy tömegben összegyűlt emberek elé, ott meg felolvasta előbb a marosvásárhelyi ODA-nak a kormány elé terjesztett memorandumát, amely memorandum a letelepített csiki székelyek szomorú helyzetét ismertette, utána meg felolvasta a helyi és környékbeli románság ugyancsak a kormány elé terjesztett memorandumát, amelyben azt kérték, hogy a csiki székelyeket vigyék el onnan, mert azok nem értenek a földműveléshez. Hogy szó szerint is idézzék belőle: „Csak földművelésük lehetnek a románság mellett.” Nem tudom, mennyiben szolgálta ezzel az inspektor a miniszteri utasítás népszerűsítését s ezzel kapcsolatban kormányunk népszerűségét is, de mire a miniszteri utasítás végére ért, az iskola előtti tömeg között tucasa jelenetek játszódtak le.

A románság egy része, akiket egy és fél év óta mindig csak azzal szított a reakció, hogy a magyarokkal úgy sem lesz joguk ott élni és földet kapni, felűbödött a miniszteri utasítás: — Le a magyarokkal! — kiáltották sokan és szívtan. Közűb egy-két óra múlva már elől fejűt a dolog, hogy a községláza előtt eseményként érték a vajolai jegyzőt és utána pedig egy bátosi székely, aki korábban még bíró volt Batoson. A bizottság pedig dolgozózatlan átmént Batosra, ottan is felolvasták a miniszteri utasítást.

A környékbeli románság pedig, mielőtt szétszéledt volna, ráért a telepes székelyekre. Akik csak utjukban kaptak, lért, asszonyt, gyermeket, mindenképpen megvertek. Tíz-tizenkét ház ablakait tölték be rámástól gyűft. Bementek a há-
lakba is a mutan összetörték az ajtó-

Sztalin vezértábornagy újabb békenyilatkozata meleg visszhangot váltott ki a nyugati hatalmakban

LONDON, március 23. (R-Press) Sztalin vezértábornagy, a Szovjetunió miniszterelnöke nyilatkozott az Associated Press sajtóügynökség munkatársának. Sztalin kijelentette, hogy kormánya megkülönböztetett fontosságot tulajdonít az Egyesült Nemzetek szervezetének, melyet a béke és nemzetközi biztonság fenntartására hivatott értékes eszköznek tekint.

— Az Egyesült Nemzetek alapokmánya és szervezete — mondotta a vezértábornagy — az összes államok jogegyenlőségére és nem egy államcsoportnak a többi felett való uralmának felfogására támaszkodik.

Az angol újságírók arra a kérdésre, melyet bizonyos országokban háborús íhészletekkel elterjedt híresztelésekkel hozott kapcsolatba, Sztalin miniszterelnök kijelentette:

— Meggyőződésem, hogy sem a nemzetek, sem hadserőik vezetői nem gondolnak és nem készülődnek újabb háborúra. Szükségesnek tartom azonban, hogy a nagyközönség és különböző országok vezetőikörel ellenpropagandát fejtsenek ki annak a veszélynek az

elhárítására, amit ilyen híresztelések jelentenek.

Londoni jelentés szerint Sztalin vezértábornagy nyilatkozata nagy meglepetést váltott ki az Atlanti-óceán mindkét oldalán. Truman amerikai elnök titkára nyilatkozatot adott ki, amely szerint az egyik mindenkor tudatában volt annak, hogy Sztalinnek szándékában áll teljes bizalmat helyezni az Egyesült Nemzetek szervezetébe és azt támogatni.

Az amerikai lapok megállapítják, hogy a vezértábornagy kijelentésével reményteljesebb légkört teremtenek a biztonsági tanács számára és idézik James Woodsworth képviselő

nyilatkozatát, aki a kötelező katonai szolgálata egyik legteljesebb híve. A képviselő kijelentette, hogy élvezettel olvasta Sztalin kijelentését, melyek minden bírájat felett álló szavak.

— Ideje volna, ha nem beszélnék többet háborúról, hanem csak békeről — mondott James Woodsworth.

Az angol munkáspárt lapja, a Daily Herald ezeket írja:

— A véleménynyilvánítás teljes szabadsága lehetővé fogja tenni, hogy az a klasszikus propagandista, aki háborúról beszél, csokely fontosságának megfelelő értékelést nyerjen.

Sztójait és három miniszterét halálra ítélték

BUDAPEST, március 23. (Báldó) A magyar Népbíróság háborús és népelejes büntetést miatt golyó általi halálra ítélte Sztójait Döme volt magyar miniszterelnököt, továbbá Rátz Jenőt, Roményi-Schneller Lajost és Szász Lajost volt minisztereket. Kunder Antalt, aki szintén tagja volt a Sztójait-kabinetnek, életfogytiglani kényszermunkára

ítélték.

Sztójait Döme a gyengeelméjűségéig németrajongó, Hitler által kinevezett miniszterelnök, aki készséggel vállalta a német megszállás idején a magyar állami szuverenitás fenntartását, cinyeri tehát mélyé bírálatát.

Nem maradhatnak meg a társadalom sorában!

— szegerte le a népügyész a munkaszolgálatosok hóhérai felett mondott vádbeszédében

KOLOZSVAR, március 23. A Népbíróság szombati tárgyalásán a vádnak adták meg a szót.

Pop Sírion népügyész beszédében a német befolyás alatt álló országok és a németországi rendszer azonos szemlére mutatott rá. Elmondta, hogy Hitler személyes parancsára az első munkatáborokat Németországban Sancker szervezte meg és ezekben a munkatáborokban egyaránt szenvedtek német demokraták, osztrák, majd cseh, lengyel, dánszláv, francia és egyéb hazafiak, valamint zsidók. Magyarországon 1929-ben létesítették az első munkatáborokat, ahol a katonai rangjuktól megfosztott zsidókat dolgoztatják. Ezeket a táborokat egyre inkább törvénytelenné, sőt törvényellenesen szervezték meg, amennyiben a katonai sorozásoktól eltérően, a katonai szellemmel homlokegyenest ellenkező módon, büntetésként hívták be egyes egyéneket, majd egész tömegeket azzal a céllal, hogy azokat megalázzák, kidözzék, halálra gyötörjék.

Ezekután Pop Sírion népügyész ismételtén felsorolta a vádlottak rémtettét, majd

Rapeanu Grigore népügyésznek azt a szót.

— A vádlottak padján — mondotta többek közt a népügyész — a közlegénytől a tisztelig olyanok ülnek, akik minden emberi műveltségtől kivételre, a legszörnyűbb bűnökkel követték el és csak azért nem vezették állatciváknak, mert állatok ilyen gonosztevőkre nem képesek. Készségtelen, amikor lit egy Pakkát, egy Kapsut, vagy egy Márk Istvánt vádolunk, egy pillanatra se feledjük, hogy ezek itt csak kerekre voltak annak a szekernek, amely végigszágol Európán és szörnyű újában annyi emberi szenvedést okozott. Ez azonban nem meletég a vádlottak számára — folytatta a népügyész —, mert a szekér csak úgy rohanhatott, hogy kerekre kifogástalanul forogtak. Már pedig a vádlottak „kifogástalanul” állottak meg helyüket ott, ahol voltak. Traján szovjet író mondja egyik könyvében Hitlerre vonatkozóan: attól a kárpártól kezdve, aki a trónon ül, egészen addig a kárpártig, aki a fronton van, mindenkinek bünhődnie kell, aki a hitlerizmus rémségében résztvevő.

Ezekután arra mutatott rá Rapeanu Grigore népügyész, hogy e rémségek végrehaj-

lól, akik embereket éhezettek halálra, gyötörték agyon, löttek fűbe, nem maradhatnak meg a társadalom sorában, azokat úgy kell leoperálni az emberiség testéről, mint egy fája sebet.

— Antonescu Romániájában mit sem számít — folytatta — a magyarok vagy a zsidók élete, a fasizta Magyarországon mit sem számított a románok, vagy ugyancsak a zsidók élete, közben pedig Hitler németek egyaránt ontották a magyarok és a románok elé, mert nekik sem a bécsi határon innen, sem ezen túl nem számított sem a magyarok, sem a románok élete. Ezt a szörnyű hitlerista bandát szolgálta ki a szerencselovagok hordája s ezek közé tartoznak a vádlottak is. Meghajtották fejüket, hogy azokon a német rémségek végrehajtói könnyűszerrel haladhassanak céljuktól felé. Most ugyanolyan meghajtott fővel bírák előtt vannak és a bíráltnak gondoskodniuk kell arról, hogy ezek a fejek meghajva is maradjanak a börtönök mélyén, ahol megérdemelt büntetésüket töltik.

A vádbeszéd után a hivatalból kirendelt védelem kapott szót.

lat és ablakokat; összeszedték, ami csak kezük ügyébe akadt, ruhát, lábbelit, gazdasági felszereléseket. Tíz-nél több ház maradt nyomukban lakatlan. Ez volt délután. Este meg visszatértek mások. Legények, fiatal férfiak, akik magukat „voluntárok”-nak nevezték. És egész éjszaka folyt a székelyverés. Bíró Lajos MNSZ-pénztáros, miután megverték, a házából nemcsak a eszlamát, hanem a MNSZ-szervezet pénzét is magukkal vitték.

Rémülten szaladtak le a székelyek Régenbe, jelenteni a dolgot.

Március 15-én ki is szállt egy bizottság Marosvásárhelyről, élén Mera főispánnal, egy esendőrőrszázadosal és egy ügyvezessel. Megnézték a falut és kihallgatták a székelyeket. Az ügyész megjegyezte, hogy: ... a veresedés hivatalból nem tildeendő, csakis személyi feljelentés alapján! Figyelmeztette a bátosi magyar tanítót, aki az ottani MNSZ-szervezet helyi elnöke, hogy ügyeljen, mit, hogyan állít, mert akárki állíthatja, hogy ennyi, vagy annyi pénz volt a kasszában... A székelyeket pedig arra, hogy menjenek csak nyugodtan ki a földre dolgozni, amelyre a miniszteri határozat értelmében joguk van k. menni.

Azra a bizottság visszatért Marosvásárhelyre.

Aznap éjjel megint betört egy csoport ablak Batoson és másnap egy szántani kiment székelyre rámentek vagy ötön, hogy nehog szántani merjen, mert őt szántják be a barázdába... Itza kellett hát hajtsa a fohent.

A következő nap egy esendőrőrmester lett kinevezve Batosra vagy három katonával. Esendőrörs alakult hát a faluban. A székely-verés azonban nem maradt abba éjszánkánkt ennek ellenére sem.

Reaktívus elemek járták végig a falut s a székely házakat. Minden gazdasági eszközt és bútort felirtak, amit a székelyek még hazulról hoztak magukkal és szigorúan meghagyták, hogy már holnapra elhagyandjanak Batosról, de nehogy valakit is el merjenek vinni, nmlt ők felirtak mert minden a szászoklól maradt s az pedig Batos község tulajdona.

Eznek aztán az lett az eredménye, hogy a miniszteri határozat ellenére a Batosra telepített székely családoknak egy része, nem bírva tovább idegekkel a dolgot, székelyre pakolt és elszárgott a faluból. De később utána már a többi

is. A vajolai telepítettek pedig megrémülve jelentették ki, hogy ha a bátosiak mennék, ők sem maradnak Vajolán.

A bátosi MNSZ vezetősége késéggel-esen igyekezett lebeszélni a falut arról a lépésre s végül már csak arra térte a székelyeket, legalább addig maradjanak, ameddig ők megjárják a kolozvári központot.

Iel is jöttek Kolozsvárra. Szponcset-lenségükre a központtól mindenki Brasóban volt, az infóbizottság ottani gyűlésén. Várni kellett hát a központ visszajöttére. De közben értesítést kaptak már Régenből, hogy újabb terror-hullám érte Batos-t. Verések, ablakbörtések, lövöldözések. A tanító udvarába lézi-ánatát dobtak ismeretlen kettősek. Erre aztán a szekérre pakoltak közül 15-20 család felutott Régenbe, a verőfutott a tanító felesége is, két kislgyermekével.

Bombák, oszlik széllel a 600 székely telepített család Batosról és környékéről. És félés, hogy a bátosi földke a miniszteri határozat ellenére ilyenformán szántatlanok, vetéltelenek maradnak az ide a többi kenyér helyett csak a gyűftlet magval burjánoznak ki majd belőlük, életől — a reakció öröme.

HIREK

VILÁGOSSÁG

A Romániai Magyar Népi Szövetség központi napilapja

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár Brassai-utca 7. Telefon: 258.

Április 1-ig beszüntette működését a kolozsvári lakáshivatal

KOLOZSVAR, március 23. Kolozsvár város polgármesteri hivatala lapunk útján közlőre teszi, hogy április 1-től kezdve a lakásrekvizitáló és beszállásolási hivatal, amely eddig a kolozsvári rendőrközpontba költöztetve működött — a belügyminisztérium rendelkezése — a polgármesteri hivatal feladatára kerül.

Eznek a változásnak a következtében a lakásrekvizitáló és beszállásolási bizottságot teljesen átszervezik, személynét a polgármesteri hivatal hét tisztviselőjével kibővítik és ezenkívül a kolozsvári szakszervezetek megbízzottja fog a lakáshivatalban tevékenykedni.

Az átszervezés végrehajtása érdekében a kolozsvári lakásrekvizitáló és beszállásolási hivatal április 1-ig működését felfüggesztette.

LETARTÓZTATTAK A SZABOTÁLÓ GALERIUM VEZÉRGAZGATÓT. Tegnap lapunkunkban részletesen beszámoltunk arról, hogyan igyekeznek Gajeri vezérigazgató mindenáron megakadályozni az egeresi szabványok becsúszását, emberi eljárást. Most, értesülésünk szerint, a Kommunista Párt közbenjárására Bukarestben Galerium letartóztatták.

MÁRCIUS 31-TŐL KEZDVE TILOS A SERTÉS VÁGÁSA. A közlekedési államtitkárság rendelkezést adott ki, amelynek értelmében március 31-től kezdve az egész ország területén tilos a sertés levágása és a sertés húsfogyasztása.

EGY UTCÁRA KERÜLT MAGYAR CSALÁD KÉRI MAGYAR TITKÁRSÁGOT, HOGY JUTTASSA LAKÁSHOZ. ÖZVEGY VINCE GERGELY ÉS NYÓGY ÉS FÉLÉVES KISJÁRA BOMBASÉRÜLT LAKÁSÁT MÉR EGY HETE LEBONTOTTÁK. AZÓTA A SZERENCSETELLEN ÖZVEGYASSZONY FIACSKÁJÁVAL EGYÜTT AZ UTCÁN KÉNYTELLEN ÁLLNÁ. LAPUNK ÚTJÁN KÉRI, HOGY, AKI TUD SZÁMÁRA LAKÁST, VAGY LEGALÁBB EGY SZOBT ADNI, ÉRTESÍTSE ŐT TÉGLÁS-UTCA 68 ALATT.

NYUGTÁZÁS. A nagy nyomorban szenvedő Papp Jánosné és hat gyermeke részére a következő adományok érkeztek szerkesztőségünkbe: E. B. Kolozsvár 7000 lej, Sz. M. dr. 10.000, F. G. 2000, özvegy dr. Jancsó Ödöné 10.000, K. Balázs, Gyuláné 3000, dr. Zeidler Anna 5000 lej, valamint Molnár Mártontól 3 kg. zsír és 5 kg. burgonya. Papp Jánosné az adományokat szerkesztőségünkben délelőtt 10 és 2 óra között veheti át. További adományokat kérünk a nyomorgó család részére.

CUKORBETEGEK FIGYELMÉBE! A kolozsvári Ferdinánd király Tudományegyetem belgyógyászati klinikája lapunk útján felhívja a kolozsvári és kolozs megyei cukorbetegeket, hogy munkanapokon (vasár- és ünnepnapi kivétellel) délelőtt 11 és fél 12 óra között jelentkezzenek az I. számú klinikán Petre Radu dr. tanársegédnél az inzulin-utalványok átvételére. Az inzulinutalványok alapján az egészségügyi minisztérium részéről kiutalható inzulin készítmények ellenében a betegek napi adagokban kapják meg.

Műlábat és lúdtalpatot duraluminiumból és minden ortoped munkát a legújabb külföldi módszer szerint készít Szász és Neiler Szentegyház-utca 4 sz., udvarban.

Szerényigényű kép- és falképfestő jelentkezzen Tóth festőnél Horea-ut 19 szám, emelet.

Bonierek, Facturák és Cassa-blokkok legolcsóbban Poion Inál, Alimontu-utca 3.

Szovjet teherszállító repülőgépek százai a romániai áruszállítás szolgálatában

BUKAREST, március 23. A bukaresti közlekedési minisztériumban a légi uton történő áruszállítás megszervezése érdekében értekezletet tartottak a „TARS” légiszállítási vállalat és a „Victoria” szövetkezeti központok bevonásával. Az értekezleten részletesen megvitatották az a tervezetet, mely szerint az ország nagyobb városait állandó légiútvonalak útján összekötik egymással és a fővárossal.

A „TARS” vállalat rövidesen megindítja az állandó áruszállítási légiútvonalakat Kolozsvár, Marosvásárhely, Temesvár, Arad, Nagyvárad, Szeged, Brassó és Szatmár között. A légi közlekedési program keretében a vállalat nemcsak a több száz repülőgépet kap a Szovjetunióból, hanem személyszállító gépek is érkeznek rövidesen a Szovjetunióból.

A légiútvonalak egyik legfontosabb központja Marosvásárhely lesz, ahonnan tehermenteseket, gyümölcsöt, zöret és tojást szállítanak Bukarestbe, melyekért, Munka szerint, főleg ipari termékeket kap a Székelyföld.

Jelentékenyen lepadt Csik megye lakossága

CSIKSZEREDA, március 23. A közelmúltban fejezték be Csik megye népszámlálási adatainak összeállítását. E szerint a vármegye lakóinak száma 151.685, ebből Csikszeredán 4836. Gyergyószentmiklóson pedig 9774 ember lakik. Gyergyószentmiklós tehát kétszer akkora, mint a megyeszékhely.

A megye lakosságának létszáma egyébként az 1941-es adatokhoz viszonyítva jelentékenyen lepadt. Akkor ugyanis

172.247 lakosa volt Csik megyének. Ez elsősorban annak tulajdonítható, hogy Várbánya, Szalánás, Holló, Békés és Gajdós községeket Maros-Torda megyéhez csatolták, de a szigorú kiűrtési parancs következtében eltávozottaknak egy része sem tért még vissza.

Csik megyében egyébként a két városon kívül 59 község van, ebből három: Marosfő, Domok és Békészoros ujonnan alakult.

ÚJ MEGYEFŐNÖKÖT KAPOTT SZAMOS ÉS BIHAR VÁRMEGYE. Szamos megye megválasztott megyefőnöki tisztjére G. Neamtu, Bihar megyefőnökévé pedig A. Ritu neveztek ki.

HÉTŐN NINCS MUNKASZÜNET. A munkügyi minisztérium közlőre teszi, hogy március 25-én, hétfőn, Gyümölcsoltó Boldogasszony napján nincs munkaszünet. Az összes üzemek nyitva tartanak, a kereskedelmi és iparvállalatok pedig dolgoznak.

FIZETIK A MÁRCIUSI NYUGDÍJUKAT. A kolozsvári pénzügyigazgatóság nyugdíjosztálya lapunk útján közli, hogy a márciusi havi nyugdíjak a következő sorrendben kerülnek kifizetésre: március 26-án az 1-400, március 27-én 401-800, március 28-án 801-1200, március 29-én 1201-1600, március 30-án pedig az 1601-2600 sorszámú nyugdíjnyelvezők tulajdonosai kapják meg nyugdíjukat. A pénzügyigazgatóság kéri a nyugdíjasokat, hogy pontosan tartsák be a fenti sorrendet.

LEVELE ERKEZETT HADIFOGOLYTÓL. Kiss Miklósné részére Kolozsvár, Kendeffy Ádám-utca 1 címre levél érkezett József nevű hadifogoly fiától. Címzett a levelet szerkesztőségünkben munkanapokon 10-12 óra között átveheti.

NEGY ÉS FELMILLIÁRD LEJ Arad város évi költségvetése. Ebből beruházásokra 968 millió lejt fordítanak. A költségvetésben nagy deficit mutatkozik, amennyiben a kiadások két milliárddal meghaladják a bevételeket.

A GRAFIKAI MUNKÁSOK ELLÁTÓSZERVE HÉTŐTŐL KEZDVE TAGJAINAK ÉS AZOK CSALÁDTAGJAINAK 2-2 KG. MÁLÉJSZET OTSZI.

MÁRCIUS 31-IG NYUJTANDÓ BE VALOMÁS A KERESZETI ADÓRÓL. A kolozsvári pénzügyigazgatóság tudomására hozza azoknak a kereskedőknek és iparosoknak, akiknek adóalapja az 1945. évben meghaladta az 5 millió lejt, az 1946-1947. évi adóvisszatérítési benyújtásának utolsó határideje március 31-ével bezárólag lejárt. Adóbevallási nyomtatványokat, amelyek az összes szükséges adatokra vonatkozó rovatokat tartalmazzák, a Cartea Romaneasca Szabadság-téren lévő könyvkereskedésben kaphatók.

(*) MEGHÍVÓ. A Butyka Ferenc Gyógyárukereskedelmi R. T. kolozsvári bejegyzett cég igazgatósága meghívja részvényeseit 1946. évi március hó 31-én déli 12 órakor a társaság Kolozsvár, Március 6-utca 4 szám alatti helyiségében megtartandó évi rendes közgyűlésére. Tárgysorozat: 1. Az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentése az 1945. üzleti évről. 2. A mérleg és nyereség-vesztésszáma megállapítása. 3. A felmentvény megadása az igazgatóság és felügyelőbizottság részére. 4. Az igazgatóság módosítása és a felügyelőbizottság megválasztása. 5. Az alapszabályok módosítása a román kereskedelmi törvény 78. §-a értelmében és a cég elnevezésének megváltoztatása. 6. Eltérő indítványok. A közgyűlésen csak azon részvényes vehet részt és szavazhat, aki a közgyűlést megelőző nap déli 12 óráig részvényeit a társaság pénztárára letétbe helyezte. Az igazgatóság,

(*) KÖSZÖNETNYILVANTÁS. Elzaton mondunk köszönetet rokonainknak és jóismerősöknek, kik felejtethetetlen jó feleségem és jó édesanyám temetésén részvételükkel fájdalmunkat enyhítették. Elsztergár család.

SPORTÉLET

Kisorsolták a Nemzeti Bajnokság mérkőzéseit

A Vasasnak osztályozót kell játszani a Victoriával!

KOLOZSVAR, március 23. A Román Labdarúgó Szövetség a legutóbbi ülésén kisorsolta az NB I. március 31-i fordulóját, amelynek meglepetése, hogy a Vasas csak akkor juthat fel az NB I. osztályba, ha az osztályozó során legyőzi a Victoriat. Osztályozót kell játszania Brassóban a IAR-nak a Metrom csapatával, míg Flocestiben a Ferroemilnak a Prahoval. A Labdarúgó Szövetség Lugos, Braila és Galac csapatainak a NB I-be való beborozása után a marosvásárhelyi Dermagant együttesét is beborozta. Az első, március 31-i forduló sorsolása a következő: **Vörös-csoport:** Dermagant—Ciocanul, Universitatea (Kolozsvár)—Oltul, UDR—Juventus, FC Craiova—Szabadság, Sparta—Turnu Severin. **CFR (Bukarest)—Brassó, Politechnica—AMTE. Fehér-csoport:** A Vasas—Victoria győztese a Venus ellen játszik Kolozsváron, Karres—Franco-Romana, ITA—Carmen, Lugos—CFR (Temesvár), Unirea Tricolor—Jiul, Universitatea (Bukarest)—Ploesti, CFR (Nagyvárad)—Gloria CFR. Az előállók a pályaválasztók.

A vasárnapi sporttervezés

KOLOZSVAR, március 23. A városi sporttervezés ma, vasárnap délelőtt 11 órakor kerül lejátszásra a Vasas—Sanitas—Iluzigbor barátságos mérkőzés Sabau vezetésével. Az I. számú városi pályán délelőtt 11 órakor: Orion—Unirea, délután 2 órakor: Locomotiva—Kerekdomb. A II. számú városi pályán két barátságos mérkőzés lesz: Délelőtt 11 órakor: Mészárosok—Börösök, délután 1 órakor: Vasas Ifjúsági—I. kerületi Haladó Ifjúsági. A Dermata-pályára 11:30 Dermata Haladó—Din CFR-Someşul mérkőzést nem délután, hanem délelőtt fél 12 órakor játszik le. Kimenteleltől függ a bajnokság 4-ik csoportjának sorsa. A városi sporttervezés délután 2 órától kezdődően a Haladó Ifjúsági az Ifjúsági Hét keretében rendezzi meg állókori versenyét és a

kerületközi labdarúgómeccsét. Ezt megelőzően délelőtt 10 órakor városi mezey futóversenyt rendez a Szabadság-téren. Az Unitárius Kollégium tornatérjében délután 5 órakor tartják meg a Dermata—Szabadság (Nagyvárad) egyesületek közötti öbölvízversenyt, amely izgalmasnak ígérkezik.

Uj kiadásban megjelent!
Mit kössek? Hogyan? A gyermeknek? Munkához, sporthoz?
Kapható Kovács könyvkereskedésében Március 6-utca 3 szám (volt Szentegyház-u.)

SZÍNHÁZ ÉS MŰVÉSZEI

A „Gésák” felújítása

KOLOZSVAR, március 23. Pénteken este Bernard Shaw háromfelvonásos színművét „Az ördög cimborája”-t adta elő a prózai társulat a Dermata munkássága részére. A zsufolt nézőtér lelkes tapsai bizonyították, hogy a nagy író műve könnyedén megtalálta az utat a nézőközönség lelkéhez s az előadás szereplői is tudásuk legjavával szolgálták ezt a kapcsolatot a színpad és nézőtér között.

Vasárnap délután és este is a hatalmas sikert aratott „Trópusi szerenád” szerepel a színház műsorán s a jegyelővételből ítélve, mindkét előadás zsufolt nézőtér előtt fog lefolyni.

Hétfőn este a MNSz és a szervezett munkásság részére a „Warren mesterség”-t játsza a prózai társulat s renthető, hogy ugyanannyi, mint „Az ördög cimborája” péntek esti előadásán, ezúttal is maradék nélkül lesz a siker.

A klasszikus operettek egyik gyöngyszeme, Sidney Jones gyönyörű muzsikájú és romantikus szövegű nagyoperettje, a „Gésák” kerül kedden este új rendezésben, új kiállításban felújításra. Lázás izgalom előzi meg a keddi felújítást, mert a rendezőtől kezdve a műszaki személyzetig mindenki tudása legjavát állítja szolgálatba.

HANGVERSENY A BENEDEK ELEK NAPKÖZI OTTHON JAVÁRA. A Református Teológiai termében az alsóvárosi Református Nőszövetség április 7-én délután fél 6 órai kezdettel nagyszabású hangversenyt rendez a Benedek Elek Napközi Otthon és Ágyménház javára. A hangversenyt Adorjányi Ildikó és Floruza Magda zenekonzervatóriumi növendékek, S. Kouba Paula tanárnő két jeles tanítványain kívül a növendékekzenekar is szerepel. Bevezető beszédet Maksa Albert teológiai igazgató tart.

A KOLOZSVÁRI SZÍNHÁZAK ÉS MOZIK MŰSORA:

„SZENTGYÖRGYI ISTVAN” ALLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ: Vasárnap délután fél 4 órakor: Trópusi szerenád. Este fél 7 órakor: Trópusi szerenád. Hétfőn este fél 7 órakor: Warren mestersége. A MNSz (Gajdós) és a szervezett munkásság részére megtartandó előadás. Kedden este fél 7 órakor: Gésák. Bemutató bérlet 7. Szerdán este 7 órakor: Gésák. Naplőbérlet 7. Csütörtökön este 7 órakor: Gésák.

MOZIK: Capitol: Szakítani nehéz dolog. Corso: A bevonulási parancs. Munkás: Az V. hadosztály. Royal: A két nővér. Seccet: Az én lányom nem olyan. Urónia: Az én lányom nem olyan.

A kolozsvári Moto-Klub volt tagja március 26-án este 8 órakor a Szentegyház-utca 34. I. emeleti teremben megszűnés végett jelenjenek meg. Tárgy: a Klub újonnan való megszervezése. Elnök.

Mindennemű vilánszerelési munkálatokat és rádiójavítást vállalok. **Rácz Endre** Dózsa György-utca 28. Bejárat a Szappan-utca felől

Ujdonosság! Ujdonosság! Megjelent az új **SZÍNHÁZI MŰSOR** a Szentgyörgyi István Állami Magyar Színház kiadásában. **Benedek Marcell, Jékely Zoltán, Szabó Lajos** és mások eredeti tanulmányával. 16 oldal ára 1000 lej. Színes nyomás, számos illusztráció. Kapható kizárólag a színház előadásában.

Kétmillió magyar ember sorskérdéseit vitatták meg Brassóban

A Magyar Népi Szövetség százas intézőbizottságának vitája gyorsírói jegyzetek tükrében

BRASSÓ, március 23. (Küldött munkatársunk jelentése). A Magyar Népi Szövetség száztagnó országos intézőbizottságának értekezletéről felvett gyorsíró-jegyzőkönyvek elkészültek s így a történelem számára is megmarad a romániai magyarság brassói parlamentjén elhangzott minden panasz, elismerés, kívánság, vád és számadás. Mert ez a népi parlament közel 2 milliónyi magyarság minden gondnivalóját fejtette... Ha a sajtó számára csak rövidítve adhatjuk is vissza az eredeti anyagot, ez a tövés is elég annak igazolására, hogy a Magyar Népi Szövetség és annak száztagnó országos intézőbizottsága ma már az egyetemes romániai magyarság minden gondját viseli.

Több bátorságot a népellenes elemekkel szemben!

Elsőnek Cziko Lőrinc rendőrfőfelügyelő (Nagyvárad) szólalt fel az országos végrehajtóbizottság jelentéseit követő vita során. Az ingatlanviszaperlési ügy igazságos megoldásának fontosságát hangsúlyozta és élesen rámutatott a CASFI körül tapasztalt visszásságokra, amelyeket bebizonyítottan az alantas szervek rosszsindulata okozott. A szónok kijelentette, hogy a MNSZ kívánságára a román demokrácia máris lényeges lépéseket tett a CASFI-sérelmek orvoslására. A román reakció cselekményeinek megbélyegzése után rámutatott a magyar reakció büncire is, megbélyegezve Boros Fortunát ferencendi rendfőnök magatartását. Boros Fortunát, mint ismeretes, ötnapi zárkával büntette Gábori Gyula ferencendi atyát, amiért részt vett a demokratikus magyar szervezkedésben, s most is megakadályozta, hogy mint a százas intézőbizottság tagja, szabadon résztvehessen a romániai magyarság parlamentjében.

Ha a román demokrácia eltávolítja az útból a magyarsággal szemben hatalmaskodó sovinszűkakat, mi akadály lehet annak, hogy a magyarság is eljárjon a saját hatalmaskodói ellen? — kérdezte Cziko Lőrinc.

Nagy Géza tanügyi beszámolójával kapcsolatban a szónok megjegyezte, hogy aránytalan a túlzott érzékenység a tanügyintézési kívánságai iránt ugyanakkor, amikor szemmi figyelmet nem szentelünk a 36 nagybányai magyar állampolgárságú munkás sorsának, akiket reakciós közegek most akarnak az országból kiutasítani... Különbösen is a felszólaló szentelt a tanügyi beszámolóban tapasztalt kishitűséget, ami bizonyítja, hogy a tanügyi előadó nem bízik eléggé a demokrácia erejében. Élesen megbélyegezte itt Cziko Lőrinc Ludányi György marosvásárhelyi egyetemi tanár kihívó magatartását az építő demokráciával szemben, s végül nagyobb bátorságra buzdította a MNSZ egyes szervezeteit bármely oldalról jövő népellenes elemekkel szemben.

Dubovszky Pál (Déva) hunyadmegyei tanácsalaktól kiindulva, a magyar értelmiség fokozottabb demokratizálását hirdette, leszegezve, hogy a MNSZ vállalta ugyan a tanítóképzés feladatát mindaddig, amíg az állam kötelességét e téren nem teljesíti, ezzel szemben azonban el is várja, hogy a tanítók tevékeny részt vegyenek az iskolán kívüli népnevelésben. Élesen megbélyegezte ez a szónok is Boros Fortunát rendfőnök reakciós magatartását s a reakcióval szövetséges naplósokkal szemben a nép papjainak védelmére kelt.

Két megdöbbenő sérelmet tárt fel a szónok: a hunyadmegyei magyar földművelés-kisemmizését a földreformból és egyes katonai bíróságok terrorisztikus ítéleteit a Délerdélybe visszatérő magyar falusi legényekkel szemben. Megtörtént, hogy egy 24 éves ifjú, aki az Antonescu-rendszer elől menekült Északerdélybe, most hazatérve, életfogytiglani börtönrre ítéltetett s vagyonát elkobozták. E szerencsétlen ifjú kiszabadításáért eddig eredménytelen volt a közbenjárás.

Pötyö Lajos székely földműves (Kézdi-lemhény) a jegyzők kérdésére hívta fel a figyelmet, rámutatván arra, hogy nagyon sok helyen a jegyzők vonakodnak együttműködni a Magyar Népi Szövetséggel.

Az államgépezetben a legelső tényező a falu szempontjából a jegyző — mondotta —, vigyáznunk kell tehát arra, hogy mindenütt demokrata jegyzőink legyenek!

Erdélyi Gyula tankerületi főfelügyelő (Brassó), Nagy Géza tanügyi előadó védelmére kelt, kijelentve, hogy a tanügyi jelentésben foglalt sérelmek egytől-egyig megfelelnek a valóságnak. Visszautasítja azt a felfogást, hogy az iskolakérdés a munkások és földművesek kérdéseivel szemben másodrendű, értelmiségi kérdés, mert az anyanyelven történő tanulás és köznevelődés az egyetlen magyar nép problémája. Végül a tanítóképzés és a tanári kar teljes bizalmáról biztosította a MNSZ intézőbizottságát, segítséget kérve a nélkülözéseknek kitett tanszemélyzet számára.

Ha nem leszünk erősek, föld nélkül maradnak a magyar nincstelének

Nagy Elek (Szatmárnémeti) megrázó szavakkal esetezte azoknak a szatmárnémeti magyaroknak a helyzetét, akiket valósággal koldusbotra juttatott a demokrácia-ellenes ingatlanviszaperlési törvény. Élesen megbélyegezte egy Popa nevű csendőrszázados magyarellenos működését.

Enyedi Ferenc (Zilah) kifogást emelt az ellen, hogy míg a tanügyekkel két rapig is foglalkozik egy-egy országos értekezlet, addig a földművelés gazdasági kérdései háttérbe szorulnak.

Legutóbb ugyanaznyi értekezletre, küldöttségjárásra, bizottságra van szükség a földreform körül tapasztalható magyar sérelmek kiküszöbölésére, mint tanügyi sérelmeink ügyében — mondotta a szónok, majd így folytatta:

Ha itt nem leszünk erősek, föld nélkül maradnak a magyar nincstelének!

A szilágyságiak szónokja is panaszt emelt az ingatlanviszaperlés, egyes csendőrközegek reakciós működése, valamint a magyar jegyzők és más közigazgatási tényezők besorolásának kétséges volta ellen. Kérte a MNSZ gazdasági bizottságának erős kézben való újjászervezését s önálló magyar választási listát sürgetett a magyar népi egység érdekében.

Mikó Gábor dr. katolikus lelkész-tanár (Kolozsvár) hosszú felszólalásában kizárólag a választási lista jelöltjeinek a kérdésével foglalkozott s ama felfogásának adott kifejezést, hogy a Magyar Népi Szövetség a mai összetételében nem képvisel olyan koalíciót, mint amilyent a nyugati országokban tapasztalhatunk, ahol a munkáspártokon kívül keresztény-szocialista és poigári irányzatok is érvényesülhetnek. A szónok Bányai László, Kaesó Sándor és Szentimrei Jenő 1937-ban írt cikkeiből vett idézetekkel, val-

nyezó a falu szempontjából a jegyző — mondotta —, vigyáznunk kell tehát arra, hogy mindenütt demokrata jegyzőink legyenek!

Erdélyi Gyula tankerületi főfelügyelő (Brassó), Nagy Géza tanügyi előadó védelmére kelt, kijelentve, hogy a tanügyi jelentésben foglalt sérelmek egytől-egyig megfelelnek a valóságnak. Visszautasítja azt a felfogást, hogy az iskolakérdés a munkások és földművesek kérdéseivel szemben másodrendű, értelmiségi kérdés, mert az anyanyelven történő tanulás és köznevelődés az egyetlen magyar nép problémája. Végül a tanítóképzés és a tanári kar teljes bizalmáról biztosította a MNSZ intézőbizottságát, segítséget kérve a nélkülözéseknek kitett tanszemélyzet számára.

mint a MADOSZ 1937-ben az Országos Magyar Pártnak tett egységajánlatával igyekezett alátámasztani ama javaslatát, hogy a magyarság jelölőlistáját a Kommunista és Szociáldemokrata Párt, a Magyar Népi Szövetség, valamint a magyar egyházak, EMGE, EMKE és a szövetségek négy-négy tagjának bevonásával állítsák össze. Szerinte a magyarságnak nem kell beavatkoznia a román demokrácia és reakció harcába s az is helytelen, ha „magyar demokratikus egység”-ről beszélünk „magyar egység” helyett.

Kovács Andor (Székelyudvarhely) hiányolja, hogy a MNSZ országos központja még mindig nem lépett közbe azok ellen az EMGE-tisztségviselők ellen, akik a nemlétező „Erdélyi Gazda” gyűjtőnévvel megalakult kellenek a földművesek között s vissza akarják tartani őket a MNSZ demokratikus földművelésparcjának, a „Falvak Népe”-nek a vásárlásától. Kifogást emel egy Nagy Rezső nevű csikszécséi tanár ellen, aki egyes háborús bűnösségek vádolt elemek letartóztatása után szükségességnek tartotta ezekért azonnal gyűjtést indítani, meg sem várva, hogy a néptörvényszék háborús bűnösökként elítéli, vagy felmenti-e azokat?

Vajon akkor is gyűjtötték az ilyen tanárok, amikor Gál Imrét és Oláh Pétert vitték el a kakastollások? — kérdezte a felszólaló.

A székelyföldi erdők kérdésében Kovács Andor közölte, hogy még tiszta magyar vidékeken sem akarnak helyt adni magyar erdészeti alkalmazottaknak s arra kérte a végrehajtó bizottságot, hogy az erdészeti téren tapasztalható sérelmek orvoslására azonnal vezessen küldöttséget Bukarestbe a földművelésügyi minisztériumhoz. A választási kérdésben közli az előadó, hogy a Székelyföld népe önálló magyar listát kíván a választásokon.

Miért nincs bánási telepítés?

Tódor Sándor (Temesvár) a földreform végrehajtása körül támadt zavarokat adta elő, közölve, hogy a Bánásban még mindig vannak földtel, amelyek úszó és tavaszi szántás nélkül, parlagon hevernek. A MNSZ bánási szervezetei nem egyszer szorgalmazták már a földművelésügyi minisztériumban, hogy a gazdátlan földre a magyarság számára nyitva legyenek, ezeket a kérvényeket azonban nem intézik el. Másik panasz az, hogy az Antonescu-rendszer idején eltávoztatták, még ha most hazatérnek is, elveszik a földet, sőt, kisajátítják azokat is, akik magyarok ugyan, de nevelésük történetesen nem magyaros hangzású. Mivel a MNSZ tagságának is vagy 80 százalékát a földművelés adja s így az alapjára a szervezetnek, kéri, fordítsa a végrehajtóbizottság minél több gondot a falusi lakosság sorsának intézésére.

A Magyar Segélyező Bizottság megalakulásával kapcsolatban felhívja a figyelmet Tódor Sándor arra a sajnálatos jelenségre, hogy a Bánásban e segélyező bizottság révén újra felébredt a régi reakciós elemek. Kéri ezért, hogy a MNSZ

vizsgálja felül e bizottság bánási összetételét és hajtsa végre kellő módosításokat annak helyi vezetőségében. Az EMGE-vel kapcsolatos panaszokhoz csatlakozva ajánlja, hogy a reakciós régi vezetőket váltsák le az új gazdakörök demokratikus vezetőivel.

Tanügyi téren a felszólaló felhívja a figyelmet azokra a hatalmas eredményekre, amelyek Nagy Géza tanár beszámolójából kimaradtak. A tanügyi sérelmeket nem vonja kétségbe, ellenben szükségességnek tartja közölni, hogy a Groza-kormány segítségével Temes vármegyében ma hat helyett hatvanöt magyar iskola működik. Kéri a délerdélyi magyar tanfelügyelőségek támogatását a magyar segélyező bizottság részéről.

Végezetül megemlékezett a temesvári szónok Szabó Árpádról, a MADOSZ vértanújáról, akit Temesvárt öltek meg Antonescu sziguranca-hőhőrei. Kéri a köznevelődési bizottságot, hogy tegye Szabó Árpád nevét emlékezetessé egész Erdélyben.

A választások kérdésében — mondotta a szónok — tudnunk kell, hogy a bánási magyarok 95 százalékát fejei-

mezett tagja a Magyar Népi Szövetségnek s alá fogja magát rendelni az intézőbizottság közös döntésének a lista készítésében.

Imets János (Székelyudvarhely) iskolaisérelmekre hívja fel a figyelmet, közölve, hogy egy színmagyar vármegye székelyhelyén nincs mit keresnie olyannak, aki a régi romanizáló kultúrának szellemében lép fel. A felszólaló felsorolja azokat a gáncsokat, amelyek a román állam igazgatónője, bizonyos Ébert Hajnalra részéről érik a székelyudvarhelyi magyar gimnáziumot, majd ismerteti a Székelyföld szempontjából különleges jelentőségű székelyudvarhelyi magyar ipari szakiskola kálváriáját. Bányai János főtanfőnököt, akit megbíztak az iskola igazgatásával, egy Ionescu nevű úr eltávolította a helyéről. Hiába fordult panaszával az ODA-hoz, hogy tisztázzák ügyét, az ODA sem tudott egyelőre segíteni. Sőt, Ionescu úr hamis vádaskodása alapján ötnapi elzárásra ítélték Bányai Jánost, a neves geológust.

— Önálló magyar listával — mondotta a szónok — le tudjuk szavaztatni az igazgató magyarokat is a demokrácia oldalán. Le kell szegezünk, hogy a magyar lista nem jelent román-ellenességet, hanem demokrácia állásfoglalást.

Nem szabad elszigetelődnünk a haladó román demokráciától

Rózsa Ferenc (Bukarest) elsősorban is a végrehajtóbizottság kibővítésének módjára felől érdeklődik.

Kérdésre Kurkó Gyárfás válaszol, közölve, hogy a végrehajtóbizottság kibővítése a legutóbbi marosvásárhelyi százas intézőbizottsági ülés felhatalmazása alapján történt és azt megfelelő szakemberek bevonásával hajtották végre. Egy kivételével az intézőbizottsági tagok sorából hívták be új tagokat a végrehajtóbizottságba.

A bukaresti magyarság szónoke a továbbiakban rátért a magyar népmozgalom kérdésére s kifogást emelt az ellen, hogy a végrehajtóbizottságnak még mindig csak egyetlenegy tagja van.

A tanügyi előadó jelentésével kapcsolatban Rózsa Ferenc a következőket mondotta:

Amikor szabadságharcról beszélünk, kiálthatunk-e szabadságharcos testvéreink elé siránkos jelentéssel? Nem! A siránkos gyengéi harcunkat!

A bukaresti magyarok képviselője a továbbiakban Tódor Sándor temesvári szónokot bírálta, mert, mint a gazdasági bizottság volt felelősének, már a marosvásárhelyi intézőbizottsági ülésen is tudnia kellett volna a földreformmal kapcsolatos magyar sérelmekről, amelyek most vártak el a brassói értekezlet előterjesztésénél. Antal Dánieltől, a gazdasági bizottság új vezetőjétől a szónok megkérvelte, hogy mozgósítsa minden magyar gazdasági tényezőt, teremtsen, ha kell, új magyar gazdasági vállalatokat és cserébe vegye a MNSZ gazdasági téren mutatható fogvatékoságának.

Miért nem utazik a gazdasági bizottság vezetője a földreform felülvizsgálására kiküldött miniszterközi bizottsággal? — kérdezte Rózsa Ferenc.

A választásokkal kapcsolatban a bukaresti szónok észszerűnek tartja az önálló magyar listát, leszegezi azonban, hogy önálló lista alapján is a haladó román demokráciát kell támogatnunk, mert nem szabad elfelejtenünk, hogy ez a demokrácia mindig mellettünk volt és ma is magáévá teszi kívánságunkat.

Ahol a szervezetek — mondotta a szónok — ösztönöznek együtt dolgozni a román demokrácia szervezeteivel, ott sokkal kevesebb a nemzetiségi sérelem, mint

Négy darab teherautóval gumis eladó.
Cím a kiadóban.

Román nyelvoktatás
Gyors mód szer. nyelvtan mellőzésével. Expresszstanfolyam. Fordítások.
KERESZTES
Horea-ut 25.

Bőrdíszműves műhely
Női- és aklótáskák készítése. Alakítás és bőrörök festése.
BIRO
Szentlélek-utca 10. (Óvár.)

Bőrtörök, ollók, szillettpek speciális fenéso
Lebovits Ernőnél
Széchenyi-tér 29.

Perfekt fogtechnikus,
aki úgy a fémmunkában mint a kaucsukmunkában jártas, állandó állást) vidékre keresztek.
Értekezni mindennap 1-2 óra között Vágóhid-tér 2. I. ajtó.

Bukaresti iparvállalat keres elsörangú bádogos munkásokat
lakás- és élelmezésbiztosítással.
Cím a kiadóhivatásban.

ahol a MNSz szervezeti elcsigeterési politikát folytatnak.

Mikó Gábor lelkes tanár felszólalására válaszul Rózsa Ferenc kijelentette, hogy koalíciós megoldás teljesen szükséges...

Magyar munkás a magyar iskoláról

Fodor István munkás (Kolozsvár) helyesen tartja az önálló magyar listát, mégpedig nemcsak a kiszegátomgek és az értelmiség, hanem a munkásság szempontjaiból is.

Becsületes magyar ember nem parcellázhatja fel a magyar népet mandátumok szerint!

Juhász Lajos (Temesvár) kifogásolja az ifjusági és női munkáról elhangzott végrehajtóbizottsági jelentéseket és felszólítja a MNSz minden férfitagját...

Ma a Bárságban — mondotta Juhász Lajos — napról-napra érezzük felszabadulásunkat az Antonescu-rendszer kisebbségi elnyomatása alól...

Mikó Gábor koalíciós javaslatára Juhász Lajos a következőket válaszolta:

Becsületes magyar ember nem parcellázhatja fel a magyar népet mandátumok szerint! A Magyar Népi Szövetség szabályzata olyan, hogy ebbe a szervezetbe minden magyar ember belefér...

Gyórfi Gábor (Végvár) kifogást emel a magyar értelmiség egyes elemeinek sovínyszta magatartása ellen, majd a Bárságban uralkodó állampolgársági zavarokra hivatkozva követeli, hogy ismerjék el mindazoknak a magyaroknak az állampolgárságát, akiknek nem volt módjukban 1940 előtt ezt az állampolgárságot megszerezni...

Szepesi Sándor (Köszvár) a demokratikus nevelés szükségességét hangoztatta, s felhívta a figyelmet az iskolák mellett működő szülői értekezletekre, amelyekbe a MNSz-nek is be kell kapcsolódnia...

Ambrus Péter (Nagyvárad) az iskolai ügyekkel kapcsolatban személyileg vont a felelősségre az iskolaiügyi minisztert, akinek tudnia kell ezekről a sérelmekről...

A szónok felhívta a figyelmet az utóbbi időben Erdélyszerte észlehető kivándorlási zajra, amely a magyar ifjuságból szedi a diákokat. Olyan hírek vannak forgásban, hogy a kivándoroltatást a nemzetközi reakció ügynökei irányítják...

Aldt az ügynökök elrabolnak — mondotta Ambrus Péter —, azt soha sem látniuk többé viszont. Résein kell lenniük tehát és le kell lépniük az emberkereskedőket.

Csikós György (Sepsiszentgyörgy) az intézőbizottság figyelmébe ajánlja a háromszéki 17.000 népcsoport székely sorsát. Ezek eddig még egy talpalatnyi földet sem kaptak. Kéri az intézőbizottságot, tegyen meg mindent, hogy elősegítse ki ezeket a bányászati szász hitleristák kiszajátított bírtokaitól.

Feljus István (Szatmárnémeti) rendőrfőnök panaszkodik, hogy kevés a rendőrszemélyzet és magyar elemek nem jelentkezők képzés számán, ho'ott ma már semmi akadály sincs annak, hogy a demokratikus rendőrség keretében magyar nemzetiségű egyének is foglalkozást kapjanak.

munkások, akik szervezeti tagok ugyan, de a munkáspártokba még nem tartoznak és önálló magyar listára várnak.

A szónok elismerő szavakkal illette a tanügyi osztály munkáját, kijelentvén, hogy a magyar iskolaügy igenis elsődleges kérdés, mert addig nem lehet gazdasági vagy jogi kérdésekről beszélni, amíg a magyar gyermek nem jár magyar iskolába.

Amig törvény nem szentesíti a kivívott eredményeket — mondotta Fodor István —, addig a Maniu-féle reakciós bandák hangulatot tudnak teremteni a román tanügyi körökben a magyar iskolai ügyre vonatkozó demokratikus rendeletek ellen.

A szónok felveti a magyar tanitóság és magyar tanári kar szellemi magatartásá-

a figyelmet arra, hogy Szatmár és Szilágy vármegye Maniu reakciós mozgalomnak főszékhelye. Ezzel magyarázható, hogy ebben a két vármegyében a csendőrség egyes közvegi öszezajásznak a régi vasgárdista és Maniu-gárdista elemekkel és rettegésben tartják a magyar lakosságot.

Vargancsik Lajos (Csikszerecs) rámutat a hírhedt Tetu doktor csikmegegyel tevékenységére. Ez az ur tartóztatta le annakidején Kurkó Gyárfást és a Maniu-gárdista elemek garázdálkodásának egyik értelmi szerepe volt. Az ellene összegyűjtött adatok alapján népbíróság elé kellene állítani.

Takács Ferenc (Dés) szintén nehézmé-

Magyar földművesek a magyar mezőgazdasági főiskoláért

Gál Imre földműves (Ditró) a magyar gazdáközönség szakmai kiképzésének fontosságát hirdeti és a magyar mezőgazdasági főiskola sorsát kéri számon az országos végrehajtóbizottságtól.

Régebben a nagybirtokosoknak nevelték a gazdaságvezeteket — mondotta Gál Imre —, most azonban, ha be akarunk kapcsolódni a föbbtermelésbe, nekünk földműveseknek van szükségünk. Minikint legálább egy mezőgazdasági szakemberre. De hogyan kapjunk mi képzett gazdaságvezeteket, ha a mezőgazdasági főiskolán nem tanítanak magyarul?

Laczi Márton (Tordaszentgyörgy) felszólalásában a fapusi nép hangulatáról beszélt.

Azt mondják fa'um, mit érnek nek az azaj, ha színházunk van, de gazdaságiilag elálva nem vagyunk — mondotta.

Felpanaszolja a magyar szövetkezetek eláttatatlanságát, a vetőmaghiányt, az egyes katonasági fajtákból uralkodó közbiztonsági állapotokat s a magyar földigényzők sérelmeit, majd ő is állást foglal az önálló magyar mezőgazdasági főiskola mellett.

A magyar szövetkezeteket egyenjogusítani kell!

Balázs Péter (Kolozsvár) kijelenti, hogy Kolozs megye népe, amely túlnyomó többségében földművelő, örvend az új magyar zenekonzeratórium megvalósulásának is, de fontosabbnak és sürgetőbbnek tartja a maga szempontjából mezőgazdasági szakiskolák létesítését, így elsősorban a magyar Mezőgazdasági Főiskola visszaállítását.

Ha itt minket nemzetiségi sérelem ér — mondotta —, akkor ez tulajdonképpen szociális sérelem is, az ország föbbtermelési szükségletének elszabotálása.

A felszólaló ismertette a magyar szövetkezetek felállításának akadályoztatását az INCOOP részéről és erőlyes fellépést sürgetett a magyar szövetkezetek egyenjogusítása érdekében. A választásokkal kapcsolatban esetleges surdítások elkerülése végett azt kívánja, hogy a falvak népe mindegyik saját lakhelyén szavazhasson.

Székely Tibor dr. (Máramaros) az MNSz szervezeti propagandájának minél szélesebb körökbe való kiterjesztését javasolja, hogy a magyarságnak eddig még távolmaradt része is bekapcsolódjék az egyetemes munkába.

nek kérdését. Meg kell állapítani, vajjon tanszemélyzetünk demokratikus szellemben nevelte fiataljainkat s erkölcsileg is képes-e ifjuságunknak példát adni a demokráciára? A tény az, hogy bizonyos egyetemi diákkörökben reakciós szellem tenyészik, a MNSz ellen agítálnak s nemcsak politikailag, hanem erkölcsileg is fellépett a reakció, mert a Székelyföldön köztudomásu, hogy míg az orvosi kar személyzete éhezik, egyes orvos tanárok milliókat vágnak zsebre a szerencsétlen betegek kihatászlásával.

A Magyar Segélyező Bizottsággal kapcsolatban a szónok leszögezi, hogy egyes körök tévednek, amikor azt hiszik, hogy ennél a segélyező mozgalomnak semmi köze sincs a MNSz-hez. Ekkor köztudomásu, hogy annak szervezati részese. E tekintetben kéri a végrehajtó bizottságot, hogy teremtsen félreérthetetlen helyzetet és tevesse a Magyar Segélyező Bizottságot a MNSz alosztályává.

nyezi, hogy az értelmiségiek nem vesznek még kellő részt a MNSz munkájában. Panaszt emeli a szolnokdombokal csendőrség egyes közegeinek magyarelenes magatartása ellen.

Szűcs Margit (Nagyvárad) hatalmas tevékenységgel fogadott beszédében a demokratikus magyar népmozgalom támogatását sürgette, rávilágítva arra, hogy a reakció a választásoknál könnyen felhasználhatja a kéző gondoskodás és politikai kiképzés hiányán könnyen befolyásolható magyar népet. A női szónok rámutatott arra, hogy nemcsak a reakció oldalára leadott szavazat veszélyezteti a békét és a haladást, hanem ugyanilyen károsodás ér a fejlődést akkor is, ha a reakció befolyására egyes elemek és rétegek nem adják le szavazatukat és passzív rezisztenciájukkal vagy nemfoglalkozással segítik elő egy új fasztizmus megszületését.

ameyre a magyar földművesnépnek jövője szempontjából szüksége van.

Turi Bálint (Nagyseben) heves szemrehányást tesz a tanitóságnek és papságnak, hogy népe érdekében nem érdeklődik eléggé a haladó eszmék iránt.

A szónok eljegtejennek tartja a bukaresti iroda működését és kibővítést sürget, mert lehetőséggé, hogy az eddigi személyzet elvégezhesse minden munkát. Feltétlenül szükséges miniszteriumi ügykörök szerinti megfelelő szakemberek beállításása is a bukaresti irodába.

Mikó Gábor koalíciós indítványára válaszul, Turi Bálint kijelenti, hogy az nem a magyarság egységesítését, hanem széttagozódását jelenti, s így veszélyes népnök szempontjából.

A választásoknál — mondotta — a szében magyarság minden egyes tagja tudni fogja közeledését. Akár önálló listával megyünk, akár közös listán más pártokkal, a magyarság teljes egészében a demokráciára adja majd le szavazatát.

Az eddig elhangyagott ifjusági és női munkák megerősítése érdekében javaslatot tesz még egy-egy női és ifjusági tagnak a végrehajtóbizottságba való bevezetésére.

állampolgársági ügyek végleges rendezését s különösen azok ügyét ajánlja figyelembe venni a 1940 előtt nem volt meg a román állampolgárságuk s olyan mértékű a gazdasági helyzetük, hogy a román állampolgársági listára való felvételük díját nem tudják előteremteni.

A felszólaló a tanügyi sérelmekkel kapcsolatban közölte az intézőbizottsággal, hogy Máramaros megyében erősen érezhető a magyar tanárok hiánya. Ennek nem nyúlhattak meg a magyar lakosság részéről olyannyira várt és kívánt algimnáziumok.

Dávid Sándor (Brassó) nélesen bírálja az országos végrehajtóbizottságot, hogy az EMGE újjászervezését és a Magyar Segélyező Bizottság felállítását az intézőbizottság véleményének megkérdezése nélkül kezdeményezte, olyan látszatba hozván az intézőbizottságot, mintha az csupán egy tudomásulvevő szerv lenne, melyet felülről irányítanak. Az EMGE és a Magyar Segélyező Bizottság körül maris tapasztalható hibákról a végrehajtóbizottságot teszi felelőssé.

A földreforra visszavonásával kapcsolatban a szónok brassómegegyel választásokra utal és sürgeti a közbelépést a magyar földigényzők érdekében, mert utólagos felszólalásoknak nem lesz helyük és a magyar nemzetelen föld nélkül marad.

Arcbőrnek DRESS Nappali krém Éjszakai krém Tulzsiros krém

A választások kérdésében Dávid Sándornak az a véleménye, hogy a haladóbb szelleműek közös listával mennének, különösen Délioldályban, a román demokrata pártokkal, s csak a kevésbé haladó gondolkodású tömegek miatt lehet belcsögyezni az önálló magyar listába.

Lay Albert (Brassó) elégtétellel veszi tudomásul, hogy a MNSz végre magáévé teszi a magyar ifjuság ügyét és mindenütt megszervezi a demokratikus magyar ifjuság önálló szervezetét.

Mag András (Temesvár) szintén a MNSz önálló magyar ifjusági szervezetnek jelentőségét méltatja, hiányolja azonban, hogy a saító nem foglalkozik eleget az ifjusági kérdésekkel.

A brassói MNSz-értekezlet gyorsuló jegyzetek alapján összehívott vitanyagának közlését kedd reggel megjelenő számunkban folytatjuk, közölvén egyuttal az országos végrehajtóbizottság tagjainak választát is a felszólalásokra.

Gyorsposta

VARSO. A most megkötött lengyel-jugoszláv barátsági szerződés értelmében a szerződő felek kölcsönösen megsegítik egymást, ha Németország vagy annak volt szövetségese megtámadná egyiküket.

TIRANA. Az albán lapok nagy felháborodással közlik a fegyveres görög monarchista bandák rémtetteit, melyeket Északgörögországból átátsapva, Albánia területén követnek el.

WASHINGTON. Byrnes amerikai külügy-miniszter kijelentette, hogy semmi ok sincs a békeértekezlet elhalasztására. Hangyaltala, bízik abban, hogy a békekonferenciát a tervezett időpontban megtartják.

BUDAPEST. A magyar Kiszagdapártból nemrég kizárt hucv képviselő „Kossuth-párt” néven Sulyok Dezső, Várszy István és Nagy Vince vezetésével új pártot alapított, amely a kormánykoalíció ellenfeleként fog működni a parlamentben.

3-4 lóerős villanymotort megvételre keresek Cim a kiadóban

II. osztály fuzása március 23-án! Ne felejtse el megújítani TITÁN-sorsjegyet! Utolsó nap március 27.

AZ ÚJ ÖTÉVES TERV széldületes fejlődést biztosít a szovjet gazdasági életnek

MOSZKVA, március 23. A Szovjetunió új öt éves gazdasági terve — amelyről általánosságban már beszámoltunk — a nemzetközi érdeklődés középpontjában áll, mert új, békés fejlődési szakaszban a gazdasági és politikai továbbépítés hatalmas arányait vetíti elé és olyan termelési ütemet és színvonalat irányoz elő az 1946. és 1950. közötti évekre, amely az egész világ közvéleményének figyelmét méltán magára vonhatja és elismerését válthatja ki.

Természetes, hogy ez a sokoldalú, a gazdasági, ipari, társadalmi és politikai élet minden vonalára kiterjedő öt éves terv, amelyet Vozneszenszki, a Szovjetunió tervgazdasági bizottságának elnöke terjesztett a Legfelső Tanács elé, gazdaságpolitikai terhekkel is jár, amelyek között első helyen áll a háború következtében elpusztított országrészek iparának és mezőgazdasági termelésének helyreállítása, még pedig sokkal magasabb szinten, mint amilyen a hitlerista támadó háború előtt volt.

Az ipari termelést a Szovjetunió az újabb öt év alatt a háború előttinek legalább másfélszeresére kívánja felemelni és a nehézipart, valamint a vasúti hálózatot, a szállítási lehetőségeket jelentős mértékben továbbfejleszteni. A második megoldandó feladat a mezőgazdasági és a tömegfogyasztási cikkeknek a lakosság szükségletei mértékéhez alkalmazkodó termelése, sőt a legfontosabb közfogyasztási cikkekben még jelentősen biztosítása is.

A harmadik célkitűzés a nemzetgazdaság minden terén a műszaki előrehaladás és fejlesztés, a negyedik pedig a hatalmas tőkebefektetés biztosítása a fontosabb ipari központokban, az ország helyreállítása és a nemzetgazdaság fejlesztése érdekében.

Nem feledkeznek meg a terv a Szovjetunió nemzetvédelmi szükségleteiről sem, ezért a legnagyobb értékű védelmi eszközöket és a legújabb fegyverkezési technika alkalmazását kívánja biztosítani a Vörös Hadsereg részére. A szovjet nép azt akarja, hogy hadserege a legerősebb és a leghatalmasabb legyen.

A Szovjetunió teljes termelésének értéke az 1950. évben 205 milliárd rubelre emelkedik a rubelnek (a 1926—27. évi értékét számítva), ami a háború előtti szinten 48 százalékkal való túlhaladást jelent.

A nehéziparban, amelynek növekedése szoros összefüggésben van a Szovjetunió egész gazdaságának újjáépítésével és ki-fejlesztésével, az öntöttvas termelése 19 millió 500 ezer tonnára, az acéltermelés pedig 25 millió 200 ezer tonnára emelkedik az elkövetkező öt évben üzembe-

helyezendő 45 magashőfokú kohó, 180 Martin-kemence, 90 villamoskemence és 104 lemezöntő-berendezés közreműködésével.

A színes fémek termelése terén a réztermelés 1.6-szor, az alumíniumtermelés 7-szer, a nikkell 1.9-szer, a magnézium 2.7-szer, az ólom 2.6-szor, a cink 2 és fél-szer, a Wolfram termelése 4.4-szer lesz nagyobb és hasonló gyors ütemben fejlődnek ki a nemes fémek termelését is.

A bányáiparban a szénttermelés az 1950. évben eléri a 250 millió tonnát, ami 51 százalékos emelkedés a háború előtti termelés mennyiségéhez viszonyítottan. Az elkövetkező öt évben új szénbányákat helyeznek üzembe, amelyek 183 millió tonna termelési képességűek, továbbá 227 szénmenesítő üzem és 26 brikettgyárat, amelyek évi 10 millió tonna brikettel fognak termelni.

A petróleumtermelés 35 millió 400 ezer tonnára fog emelkedni, ami a háború előtti szinten 14 százalékkal való meghaladását jelenti.

A villamosenergia emelése öt év alatt 82 milliárd kilowattórásra emelkedik, ami 70 százalékos emelkedést jelent a háború előtti termeléssel szemben.

A gépiparban a termelést a legújabb

műszaki eljárások gyakorlati alkalmazásával a kétszeresére emelik, évente 500.000 darab új gépjárművet fognak gyártani, vasúti mozdonyt 2.4-szer többet, traktorokat pedig 3.6-szor többet, mint a világháború előtt.

A vegyipar részére szintén óriási fejlődés lebecsülhetetlenül biztosítja az öt éves terv. Kétszeresére emelik a műtrágya és a szintetikus kaucsuk gyártását, a papírgyártást pedig 1 millió 340 ezer tonnára emelik, vagyis 65 százalékkal magasabbra, mint a háború előtt.

A faipar, az építkezési ipar, az élelmezési ipar és a tömegfogyasztási cikkek termelésének arányai hasonló hatalmas arányokban bontakoznak ki az új gazdasági tervben. Évente 240 millió pár bőrcipőt és 580 millió pár harisnyát fognak gyártani a Szovjetunióban, a háborús pusztítások következtében beállott rombolások helyreállítására és építkezésekre pedig 153 milliárd rubelt fordítanak.

Ezek a gigantikus számok bizonyítják a Szovjetunió hatalmas politikai, erkölcsi és gazdasági erejét és a gazdasági összefüggések következtében az öt éves terv kedvezően fogja éreztetni hatását elsősorban Kelet-Európára, de egész Európa gazdasági életére és elkövetkezendő jólétére is.

Ahol a kurtafarkú malac tur

Írta: BENEDEK MARCELL

Édesapám meséiben gyakran olvastam ezt a kezdőmondatot: „Hol volt, hol nem volt, még az Operaciós tengeren is túl, ott, ahol a kurtafarkú malac tur...”

Nem emlékszem, hogy ebben a kifejezésben valami illetlenséget találtam volna. Bizonyára más sem talált soha.

Most azonban névtelen levelet kaptam „egy a gyermekei testi és lelki nevelésével törődő Édes anyától” s a levél megbotránkoztatással szól egy versről, amely a malac anatómiájának ügyezettel a részével foglalkozik. Véleményemet kéri a Világosság hasábjain.

Minden szerkesztőségnek elve, hogy névtelen levelekre nem válaszol. Megsérttem ezt az elvet, egyrészt az Anya iránt érzett tiszteletből, másrészt mert esztétikus létemre mit tekintenek közügynek, ha nem azt, hogy egy vers jó-e vagy sem?

A levél lényeges része így szól:
„A Falvak Népe február 24-i számában megjelent József Attila „A kanász” című verse, amelyről a lap rovatvezetője a lap alján ezt írja: „Magyar költészetünk egyik remeke”. Erre fel (így!) az én kamaszdó fiam rögtön betanulta és serdülő leányaim előtt nagy pózzal szavalja:

*Az én farkám olyan farka,
Öndőlőva van a farka...
(Még négy sor idézve.)*

Leányaim szégyenkeznek s engem meg bánt. Mikor megdorgálom érte, a lap véleményére hivatkozik. En Petőfi és Ady versei közt ilyet nem ismerek, ilyet csak elmebeteg írhatott. Az ilyen kifejezéseket nem szívesen hallom gyermekem szájából s a nép gyermekei részére izlésrontónak tartom. Nem tudom megérteni, mi szép ebben a versben, hogy ez „a magyar költészet remeke”... Véleményét nem csak gyermekeim részére szeretném, de egyben a falusi nép részére is helyes tájékoztatónak szolgál... A népek csak szépet, jót és izlést adhatnak s ne azt nézzék, hogy ki írta... stb.”

Igen tisztelt Asszonyom, bár Kacsó Sándor szívesen helyet adott volna válasznak a „Falvak Népe”-ben is, kívánságához képest ’’felelek leveleire.”

Gondosan átrögzöttem József Attila versét, sőt kérésre egy barátom fiatal leányokkal is elolvastatta. Egyikünk sem talált benne egyetlen megbotránkoztató vagy izléstelen szót sem. Nagyon szeretném bizalmasan megkérdezni kamaszdó fiát és serdülő leányait: miért szavalja „nagy pózzal” a fű és miért szégyenkeznek a leányok? Hatvan esztendősen családapára létemre talán tanulhatnék tőlük valamit, amiről eddig nem világosítottak fel.

Azt mondja, Asszonyom, hogy Petőfi és Ady versei közt ilyet nem ismer. Engedje meg, hogy ezt a kijelentését kétséghorogjam. Azok az olvasók, akiknek „keltáborodásról” mintha új és merész feltételek meg kell hozniuk, annakidején éppen így felháborodtak például azon, hogy „táncolok, mint veszett fene”. Ady pedig... nem, nem teszem meg kamaszdó fiának azt a keltes értéken szíveséget, hogy itt külön felhívásra figyelmeztet arra a néhány száz versre, amelyet valóban ráér majd értékelni korábban elolvasni,

hogy csak a remekművet lássa benne és ne... azt, amit ma látna.

Asszonyom, az Önéhez hasonló gondolkodású és izlésű emberek körömszajcadtáig szoktak harcolni Petőfi- és Ady-szerű kortársaik ellen. Amikor aztán ezek már klasszikusokká váltak, rájuk hivatkozva próbálják agyonütni a József Attilákat. Így volt ez, sajnos, mindig és így is lesz még sokáig. Azért nem mondom, hogy „így is lesz mindig”, mert akkor felakaszthatnám magamat munkám teljes reménytelenségének érzetében.

Itt csatlagnan olyan illetékesnek tartom, mint levelének nem idézett részében írja: akkor kérem, higgye el nekem, hogy ebben a versben egy izléstelen szó nem sok, annyi sincs. Hogy mi van benne? Meg-nondom. Először van egy kézzelfogható értelme: vidám, kedves kanásznoé, egy jószágát szerető és jókedvűen furulyázgató kanászigyerekek derűs hetykeségének kifejezése. Már ebből a szempontból is inkább való ez a vers a falusiak kezébe és ajkára, mint a sok importált kuplé, amely nem a malac öndőlő farkincájával, hanem másfajta öndőlő malacágokkal tölti meg a lelkét, magyartalan nyelven és jazz-ritmusban. De azonkívül nézzen csak egy kicsit a mélyére ennek a versnek. Az az „elmebeteg” József Attila, aki betegségében csak önmagát pusztította el, de költői tehetségét és szociális öntudatát utolsó percéig megőrizte: nem azért írt verset a kanászigyerekről, hogy a nagybirtok számára vidám és elégedett kanászokat neveljen. Olvassa el a harmadik strofát, amely úgy végződik, hogy a kezes kis kan egy túrára feljárdul a kökasztyél. Meg talán az a „semmi kis furulya” sem olyan egészen ártatlan dolog, amely a farkat megtáncoltatja. Az ostor sem, amelynek cserdítésére a felhők összeszaladnak és „sok szoknya megúzik”. Ez a kanász felülden hasonlít egy forradalmár költőhöz, akinek oka van rá, hogy képes kifejezésekben beszéljen.

Meglehet, Asszonyom, hogy Önnek — tudatosan vagy öntudatlanul — a kökasztyél fáj ebben a versben. En megértem ezt is (az a mesterségem, hogy mindent igyekezzek megérteni) — de akkor erről beszéljünk és ne a malac farkincájáról.

Most talán tudja már, mit tartok szépek ebben a versben. Hogy „a magyar költészet remekének” tartom-e? Kifogtam a helyből és nem magyarázhatom meg bővebben, miért kell egy esztétikusnak, aki irodalmi művek tiszteiről mond véleményt könyveiben és előadásáiban, óvatosabban megválogatnia a jelzőit, mint egy csillagos jegyzetet író rovatvezetőnek. Nekem a „Szeptember végén”-re vagy „Az Ós Kaján”-ra és még sok másra kell gondolnom — József Attila nem egy versére is — amikor a „remek” szót leírom. De nyugodtan leírhatom: „A kanász” azok közé a szép magyar versek közé tartozik, amelyeket igaz örömmel látok a nép kezében. Nem félek attól, hogy izlést vagy erkölcsöt megrontja, sőt remélem, hogy segít szociális öntudatát felébreszteni.

Fogadjja, Asszonyom, kiváló tisztelettel nyilatkozásomat.

Adás-vételi hirdetések

- EZÜSTÖT bármilyen mennyiségben vásárolunk. Urbánszky és Kérdő ékszerüzet, Szabadság-tér 24. 2003
- MINDENKINÉL nagyobb árat fizetek varrógépekért, kötőgépekért, alkatrészekért, tükrök, veszek külön varrógépféjét és alsórészét. Weisz, Horea-ut 56. 20003
- VESEK és eladok férfi és női ruhaneműt, szőnyeget, varrógépet és ágyneműt. Weisz, Majom-utca 10. 20019
- ERTESÍTÉS! Varrógépeket, kötőgépeket legolcsóbban Árul Kolozsváron Weisz, Horea-ut 55. Demokratikus pártok tagjainak 5% árendéjéért. 20003
- HASZNALT ruhákat és mindenféle használt dolgokat veszek és eladok. Szabadság-tér 19, Grünfeld. 20754
- ORVOSOKNAK! Universal pantostát és laboratóriumi asztal eladó. Érdeklődni 2—4-ig. Cim a kiadóban. 20667
- MODERN dióhálok, reklámok, íróasztalok, kombinált topolyasztok, toalett tükrökkel, fotelek, székek, szekrények, modern könyvhák, szekrényes telefon 20 lemezzel, könyvszekrény, kombinált szekrények stb. kaphatók Kanyarónál, Kossuth Lajos-utca 14, üzletben. 20848
- ULTRAMODERN kombinált szoba békebeli minőségben eladó. Dávid Ferenc-utca 6. 20820
- ANGORANYULAK ketreccel együtt eladók. Kájoni János-utca 20, Irisz-telep. 20871
- MODERN konyhák, hálóok, szekrények, ágyak, asztalok, székek, zongora, varrógépek, szelmonok, könyvszekrények, fogasok, tükrök, íróasztalok, festmények, fotelek és egyéb tárgyak eladók. Kossuth Lajos-utca 27. 20896
- ELKÖLTÖZÉS miatt eladó egy komplett tömör háló, egy komplett ebédlő, egy farsagott könyvszekrény, egy konyhai lakkozott szekrény, egy zománcozott fürdőkád, több nagyon értékes olajfestmény, 30 kiló foszforsótt libatoll. Rottenberg, Timár-utca 10. 20871
- KERESÜNK megvételre mindenféle lokomobilokat nem teljesen üzemképes állapotban is. Ajánlatokat Va'ea Somesului céghez Kolozsvár, Corvin-tér 3 alá. 20916
- PERZSASZÖNYEG, butor, trórgép és egyéb értéktárgyak vétele és eladása. „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 20. Telefon 508. 20773
- EGY jókarban lévő Rex billárdasztalt keresek megvételre. Cim a kiadóban. 20939
- SINGER női varrógép, kétszemélyes szelmon, 50x35x25 cm. vaskassza eladó. Érdeklődni Mária királyné-utca 13, házfelügyelőnél. 20923
- VARRÓGEPALKATRÉSZEK (lábak) szabó, cipész és női gépekhez valóok eladók. Weisz, Horea-ut 56. 20918
- ELADÓ 1 1/2 tonnás üzemképes tehergépkocsi. Megtekinthető Munkás-utca 106 alatt. 20973
- ALIG használt zománcozott főzőkemence eladó. Görögtemplom-utca 3, félemelet. 21035
- ELADÓ egy 2 tonnás Ford teherkocsi hat prima gumival. Szappan-utca 1. 21023
- JÓKARBAN lévő mély gyermekkocsi matriccal eladó. Jókai-utca 16, Fancsaji, 21018
- FÜSZERÜZLET, jömeneteli, áruval eladó. Értekezni Egyetem-utca 1, II. em., 5. ajtó. 20984
- ELADÓ heverők. Ugyanotti mindenféle használt kárpitosanyagot veszek. Deák Ferenc-utca 33. 21000
- EGY nagy süllyesztős varrógép eladó. Dózsa György-utca 20, ernyőüzlet. 21006
- FELFEDELŐ kocsi gumikkal eladó. Értekezni Mihály király-utca 4 (Unió-utca), háztulajdonosnál. 20811
- KAPOSTASHORDÓ és csap eladó. Nagyné, Petőfi-utca 40, Pap-garázs. Gr
- HATHENGERES Fiat teherautómotor, üzemképes, kitűnő állapotban, kapcsolószekrényrel és kuplungházzal eladó. Cim a kiadóban. Gr
- ELADÓ allg használt kettős stráf. Értekezni Kandó Kálmán-utca 3—5. „Lignaria” faterlep. 21051
- TEHERAUTÓ 1/2 tonnás (üzemképes) sürgösen eladó. Jókai-utca 16, házfelügyelőnél. 21057
- ELADÓ egy gyermekméretű, egy kombinált konyhaszekrény, egy eszedágy. Cim Bátorhy-utca 19 (Óvár). 21051
- 12 METER drótkerítés (terasz) kapuval, 6 méter 20 cm. átmérőjű kályhasző, 1 darab kézi tisztanyújtó gép, 1 darab 5 szeleces hűtőapparatús eladó. Kovács cukrászda, Bartha Miklós-utca 25. 21088
- ELADÓ fürdőberendezés, 30 méter új kerítés, új ajtó, kerékpár, egylovas stráf-szeke. Kossuth Lajos-utca 2, fodrásznál. 20988
- ELADÓ szőnyeg, butor, ágynemű és egyéb háztartási cikkek. Érdeklődni Horea-utca 5. 7. ajtó 2. 21079
- ELADÓ 3 tonnás üzemképes teherautó. Unió-utca 26. 21076
- ELADÓ perzsaálbunda és CAM Lux rómalok. Szentgyörgy-utca 10. 21016
- NÉGY darab teherautóra való gumit eladó. Cim a kiadóban. Gr
- ÚJ angora-ketrecek eladók. Pap-utca 48. 21107
- RADIÓT vennék. Ajánlatokat Értekezni Egyetem-utca 1. 21107. órákban. 21103

**A Magyar Népi Szöretség
rendes
teadélutánját**
ma, 24-én is megtartja Farkas-
utca 7 szám alatti székházában.
Kezdeté délután 4 órakor.
Kitűnő zene, jó buffé.
Mindenkit szívesen látunk!

Szállítási Vállalat
Szabadság tér 27. Telefon 917.

**6 hengeres Fiat
teherautó-motor**
üzemképes, kitűnő állapotban,
kapcsolószekrényrel és kup-
lungházzal eladó.
Cim a kiadóban.

